

Förslag till ändringar i läroplaner vad gäller kunskapsområdet sex och samlevnad

Lärarnas Riksförbund har beretts tillfälle att inkomma med synpunkter på Skolverkets förslag till ändringar i läroplaner gällande kunskapsområdet sex och samlevnad.

Övergripande synpunkter

De föreslagna ändringarna innebär att kunskapsområdet byter namn till *Sexualitet och relationer* samt att det breddas. Breddningen består i att kunskapsområdet ska främja elevers hälsa, bidra till förståelse för egna och andras rättigheter, förmedla betydelsen av frivillighet, ömsesidighet och respekt samt att utveckla elevernas kritiska förhållningssätt till framställningar av relationer och sexualitet. Förslaget innebär att skrivningarna blir likalydande för de fyra obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan. Nya skrivningar i läroplanen för vuxenutbildningen föreslås, dessa fokuserar främst rättigheter och skyldigheter inom området.

Lärarnas Riksförbund tillstyrker dessa ändringsförslag då de föreslagna förändringarna innebär en anpassning av terminologin till dagens verklighet samt att det fokuserar på att lyfta aktuella problem inom kunskapsområdet som hedersvåld och förtryck, samtycke, sexism och konsumtion av pornografi. När det gäller genomförandet av undervisningen i kunskapsområdet vill vi nedan framföra några synpunkter och reservationer.

Närmare synpunkter

Skolverkets förslag innehåller skrivningar om att undervisningen gällande kunskapsområdet ska behandlas återkommande. Ändringar föreslås också vad gäller skolans ansvar för vad varje elev ska få för kunskaper efter genomförd skolgång. För de frivilliga skolformerna 2.1 *Kunskaper* i läroplanen och för de obligatoriska skolformerna 2.2 *Kunskaper*.

Förbundet vill framhålla att detta reser två frågor; vem som ska ansvara för att detta återkommande behandlas samt inom vilka ämnen och kurser ska det ske?

Rektors övergripande ansvar för kunskapsområdet förtydligas i förslaget. Viktigt blir hur rektor i praktiken utverkar detta ansvar, vilket utfallet blir för de lärare som ska undervisa inom ramen för kunskapsområdet. Enligt Skolinspektionens granskning, som är en av utgångspunkterna för Skolverkets förslag, sker undervisningen ofta ämnesövergripande. Det innebär att berörda lärare måste få inflytande över och tid för att planera detta.

När det gäller den andra frågan som restes så råder redan idag stoffträngsel i många ämnen och kurser, bland annat i samhällskunskap, religionskunskap och biologi/naturkunskap. Ämnen där detta kunskapsområde redan idag finns representerat. Lärarnas Riksförbund anser att detta innehåll inte får bli mer omfattande, givet den tidsbrist som lärare redan i dag står inför. Detta faktum måste beaktas när revideringen av kurs- och ämnesplaner färdigställs i december 2019. Det är först då som det konkreta resultatet för undervisning i kunskapsområdet blir tydligt. Förbundet anser att berörda lärare i god tid måste informeras om ändringar så att de får möjlighet att anpassa sin undervisning.

Förbundet noterar att många medlemmar anser att detta är ett viktigt område, men att man samtidigt också känner sig osäker inom detsamma. Fortbildningsinsatser för berörda lärare kommer att bli nödvändiga, vilket Skolverket måste ta ett ansvar för att tillhandahålla samtidigt som huvudmännen måste ge de tidsmässiga förutsättningarna.

Stockholm 23 april 2019

LÄRARNAS RIKSFÖRBUND

Åsa Fahlén
Ordförande

Mats Andersson
Utredare